

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг
Қ А Р О Р И

Ўзбекистон Республикаси адлия вазирининг 2017 йилда
ҳуқуқий тарғибот ва маърифатнинг ҳолати ҳақидаги
ахбороти тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Ўзбекистон Республикаси адлия вазири Р.Давлетовнинг ҳуқуқий тарғибот ва маърифатнинг ҳолати ҳақидаги ахборотини эшитиб ва муҳокама қилиб, Адлия вазирлиги томонидан 2017 йилда бу борада муайян ишлар амалга оширилганини қайд этади.

Хусусан, қонун ҳужжатларининг мазмун-моҳияти ва аҳамиятини аҳолига тушунтириш мақсадида 17 миллионга яқин аҳолини камраб олган ҳолда 700 мингдан ортиқ ҳуқуқий тарғибот тадбирлари ўтказилган.

Бундан ташқари, ижтимоий тармоқлар, жумладан Facebook тармоғида “Адлия билан мулоқот”, “Халқ билан мулоқот” гуруҳлари ташкил қилинган. “Telegram” ахборот дастурида “Ҳуқуқий ахборот” канали ташкил этилиб, мазкур канал орқали бугунги кунгача 3000 дан ортиқ ҳуқуқий ахборот тарқатилган.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ва бошқа идоралар ўртасида қонун ҳужжатларини тезкор тарқатиш мақсадида ҳимояланган алоқа каналлари (VPN) орқали идоралараро электрон ҳамкорлик тизими ишга туширилган. Натижада 2017 йилда қабул қилинган 2 164 та норматив-ҳуқуқий ҳужжат электрон шаклда юборилган.

Шу билан бирга, мазкур соҳада муайян камчиликлар, ўз ечимини кутаётган муаммолар ва тўлиқ фойдаланилмаган имкониятлар ҳам мавжуд.

Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги мазкур йўналишда мониторинг ва назоратни лозим даражада ўрнатмаган, давлат органлари ва ташкилотларнинг ҳуқуқий ахборотни тарқатиш ва ундан фойдаланишни таъминлаш соҳасидаги фаолиятини зарур даражада мувофиқлаштирмаган.

Ҳуқуқий тарғибот ва маърифат бўйича давлат органлари ишларини мувофиқлаштириш бўйича Идоралараро кенгаш ва унинг ҳудудий комиссиялари фаолияти ҳам қониқарли даражада йўлга қўйилмаган.

Ўзбекистон Республикаси
Сенатнинг Маърузасининг
Маълумий бўлими

Қарор № 2-107

03.04.2018 йил

04-1102

Хуқуқий ахборотни тарқатиш мутасадди ташкилотлар томонидан асосан анъанавий усуллар (давра суҳбати, семинар ва бошқалар) орқали амалга оширилмоқда.

Вазирликлар, давлат қўмиталари ва бошқа идораларда қабул қилинган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни уларнинг таркибий ва ҳудудий бўлинмаларига етказиш, тарғиб қилиш бўйича ишлар ҳам талаб даражасида ташкил этилмаган.

Бундан ташқари, вазирлик ва идоралар томонидан соҳа фаолиятига оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар мазмуни ҳақида оммавий ахборот воситалари вакиллари учун матбуот анжуманлари ташкил этиш амалиёти йўлга қўйилмаган.

Ҳудудий комиссиялар ҳуқуқий тарғибот ва маърифат бўйича жойлардаги давлат органлари ҳамда ташкилотларининг фаолиятини ўрганмаган, мувофиқлаштирмаган.

Ҳудудий давлат бошқаруви органлари, нодавлат ноижорат ташкилотлар, шунингдек фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва фуқаролик жамияти бошқа институтларининг ўзаро ҳамкорликда фаолият юритишларини таъминлаш учун старли чора-тадбирлар амалга оширилмаган.

Маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг ҳам бу борадаги фаолияти лозим даражада йўлга қўйилмаган. Маҳаллий давлат ҳокимияти органлари қарорларини расман эълон қилиш амалиёти талаб даражасида ташкил этилмаган, мазкур ҳужжатлар уларнинг расмий веб-сайтларида ҳам эълон қилинмаган.

Бундай ҳолатлар кенг қўламли ислохотлар, қабул қилинаётган қонун ҳужжатлари мазмун-моҳиятини аҳоли эътиборига самарали етказилишига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Юқорида баён этилганларга ҳамда “Парламент назорати тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 10-моддасига асосан, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Сенати

Қ А Р О Р Қ И Л А Д И :

1. Ўзбекистон Республикаси адлия вазирини Р.Давлетовнинг 2017 йилда ҳуқуқий тарғибот ва маърифатнинг ҳолати ҳақидаги ахбороти маълумот учун қабул қилинсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги (Р.Давлетов) бир ой муддатда:

ҳуқуқий ахборотни тарқатиш ва ундан фойдаланишни таъминлашга оид фаолиятини Ҳуқуқий тарғибот ва маърифат бўйича давлат органлари ишларини мувофиқлаштириш бўйича Идоралараро кенгаш мажлисида танқидий жиҳатдан қайтадан кўриб чиқсин ва уни тубдан такомиллаштириш бўйича “Йўл харитаси”ни ишлаб чиқсин. Бунда ушбу қарорда белгиланган вазифалар ижросини таъминлашга алоҳида эътибор қаратсин;

давлат органлари ва ташкилотларнинг ҳуқуқий ахборотни тарқатиш ва ундан фойдаланишни таъминлаш соҳасидаги фаолиятини доимий равишда мувофиқлаштириш орқали уларнинг норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ижрочиларга етказиш, аҳоли ўртасида тарғиб қилишга оид фаолиятини тубдан такомиллаштириш юзасидан таъсирчан чоралар кўрсин;

“Манзилли ҳуқуқий тарғибот” лойиҳасини амалиётга кенг татбиқ этсин, бунда авваламбор аҳолининг ижтимоий эҳтиёжманд тоифалари, кексалар, вояга етмаган шахсларнинг ҳуқуқлари ва мажбуриятларини тушунтиришга алоҳида эътибор қаратсин;

манфаатдор ташкилотлар билан ҳамкорликда маҳаллаларда “Ҳуқуқий ахборот куни” лойиҳасини тўлиқ йўлга қўйсин, бунда аниқ бир кунда олдиндан келишилган йўналиш бўйича малакали мутахассислар томонидан аҳолига ҳуқуқий тушунтиришлар берилишини таъминлаб босин;

давлат органлари ва ташкилотларнинг фаолиятига услубий кўмак кўрсатиш орқали ҳуқуқий ахборотни белгиланган тартибда тарқатиш, шу жумладан норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни юбориш, эълон қилиш, ўз расмий веб-сайтларига жойлаштиришга оид ишларини танқидий жиҳатдан қайта кўриб чиқсин ва улар самарадорлигини ошириш чораларини кўрсин.

3. Вазирликлар, давлат кўмиталари, идоралар ҳамда маҳаллий давлат ҳокимияти органлари:

2018 йилнинг 1 майига қадар ҳуқуқий ахборотни тарқатиш ва ундан фойдаланишни таъминлашга оид ўз фаолиятини ҳайъат мажлисларида танқидий жиҳатдан қайта кўриб чиқсин ва уни тубдан такомиллаштириш юзасидан комплекс чора-тадбирлар ишлаб чиқсин;

ўз фаолияти йўналишидан келиб чиқиб, Ҳуқуқий тарғибот ва маърифат бўйича давлат органлари ишларини мувофиқлаштириш бўйича Идоралараро кенгашнинг ишчи органи билан келишилган ҳолда муаммоли масалалар бўйича ҳар ойда ҳуқуқий йўналишда буклет, лифлет, флаер ва плакатлар шаклида тарқатма материаллар тайёрлаш амалиётини йўлга қўйсин;

турли муаммоли масалалар, хусусан, миграция, моддий ёрдам, ер, уй-жой, коммунал масалалар, имтиёзлар, алимент, ишга жойлашиш, таълим олиш ва бошқа масалалар бўйича ижтимоий видеороликлар тайёрланишини доимий равишда таъминласин;

ўн беш кунлик муддатда Интернетдаги ижтимоий тармоқларда ҳуқуқий тарғиботни кучайтирсин, бунда авваламбор давлат органларининг шахсий саҳифаларини ва турли соҳаларга бағишланган гуруҳларини (ҳайдовчилар, истеъмочилар ва бошқалар) ташкил этсин;

тегишли фаолиятга оид қабул қилинган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни оммавий ахборот воситалари, шу жумладан босма

ва электрон оммавий ахборот воситалари ходимлари учун марказий ва ҳудудий матбуот анжуманларини ўтказиш механизмларини тубдан такомиллаштирсин;

кабул қилинган қонун ҳужжатларини белгиланган муддатларда ўз расмий веб-сайтларига жойлаштириб борсин;

ўн беш кунлик муддатда норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг мақсади, мазмун-моҳиятини аҳолига етказиш бўйича тегишли чора-тадбирлар ишлаб чиқсин ва амалга оширсин;

ҳуқуқий ахборотни тарқатиш ва ундан фойдаланишни таъминлаш, шу жумладан ушбу банднинг ижроси бўйича амалга оширилаётган ишлар ҳақида ҳар чорак якунига кўра Ҳуқуқий тарғибот ва маърифат бўйича давлат органлари ишларини мувофиқлаштириш бўйича Идоралараро кенгашнинг ишчи органига ахборот тақдим этиб борсин.

4. Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳудудий давлат бошқаруви органлари раҳбарлари ўзлари ҳамда туман (шаҳар)лар бўлиналари томонидан қабул қилинадиган норматив-ҳуқуқий тусдаги қарорларни ҳудудий адлия органларига ўз вақтида тақдим этилишини таъминласин.

5. Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорги Кенгеси, халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар Кенгашларига:

ҳудудий адлия органлари раҳбарларининг тегишли ҳудуддаги ҳуқуқий тарғибот ва маърифатнинг 2017 йилги ҳолати ҳақидаги ахборотларини 2018 йилнинг 1 майига қадар ўз сессияларида кўриб чиқиш;

депутатларнинг норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ижрочиларга етказиш ҳамда уларнинг моҳияти ва аҳамиятини аҳоли ўртасида тушунтириш юзасидан фаолиятини тубдан такомиллаштириш чораларини кўриш тавсия этилсин.

6. Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси (А.Хаджаев), Электрон оммавий-ахборот воситалари миллий ассоциациясига (Ф.Абдухолиқов) ҳуқуқий ахборотни етказишда телекўрсатувларни сюжетли шаклда тайёрлаш, анимацион инфографика шаклида ҳуқуқий ахборот тарқатишга алоҳида эътибор қаратиш тавсия этилсин.

7. Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорги Кенгеси, халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар Кенгашлари 2018 йилнинг 15 майига қадар, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги (Р.Давлетов) 2018 йилнинг 1 июлига қадар ушбу Қарорнинг ижро этилиши тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Сенатига ахборот тақдим этсин.

8. Ушбу Қарорнинг ижро этилишини назорат қилиш Сенатнинг Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси (Б.Матмуратов) зиммасига юклатилсин.

9. Ушбу Қарор қабул қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенатининг Раиси

Н. Ўўлдошев

Тошкент шаҳри,
2018 йил 30 март,
№ СК-287-III.